

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

ДОКЛАД

от инспекция на 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес”, град София, район Оборище, община Столична, област София-град

Съдържание:

I.	Контекст на инспектирането	стр. 3
	1. Портфолио на училището	стр. 3
	2. Използвани методи и осъществени дейности	стр. 4
	3. Оценка на областите на инспектиране	стр. 5
II.	Област „Образователен процес“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 6
III.	Област „Управление“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 15
IV.	Област „Институционална среда“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 25

I. Контекст на инспектирането

Докладът представя резултатите от проведената комбинирана инспекция в 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ (164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“), град София в периода 27.09. – 28.10. 2022 г. Инспекцията се извърши на основание заповед № РД-08-67/30.08.2022 на директора на Националния инспекторат по образованието и при спазване изискванията на Наредба № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата. Целта на инспектирането е постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качеството на предоставяното образование за успешна реализация на учениците. Инспектирани бяха три области: „Образователен процес“, „Управление“ и „Институционална среда.

Инспектиращият екип е в състав:

Румяна Белчева - държавен инспектор, в дирекция „Инспектиране“, ръководител; Петър Хаджигеоргиев и Николай Цанков – членове.

1. Портфолио на училището :

Име на институцията	164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“
Код по НЕИСПУО	2216164
Финансира се от	Общината
Директор	д-р Зорница Йончева
Адрес	1505, обл. София-град, общ. Столична, район Оборище, ул. „Султан тепе“ 1
Електронна поща	oficina@ibbcervantes-bg.com
Интернет страница	www.ibbcervantes-bg.com

По данни от ЕСУИ в 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ (164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“) се обучават 773 ученици в 28 паралелки. Гимназията предоставя обучение по профил „Чужди езици“ в дневна и в самостоятелна форма. В училището не се обучават ученици със специални образователни потребности (СОП).

Факторите на външната среда, в която функционира институцията, могат да бъдат определени като благоприятни. Родителите са с висок социален и образователен статус (среден коефициент на образователния статус – 5.89 и среден коефициент на заетост – 5.98), а образованието на техните деца е сред приоритетите им, което е предпоставка за силна мотивация за учене сред учениците.

2. Използвани методи и осъществени дейности

При провеждането на инспекцията инспектиращият екип извърши проучване на училищни документи, анализ на въпросници, наблюдение на институционалната среда и посещение на педагогически ситуации/учебни часове, проведени бяха срещи с представители на родителите, учениците, педагогическите специалисти, екипа за управление на училището. Екипът анализира получените данни, изготви цялостна независима оценка на качеството на образованието, предоставяно от 164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“, определи силните страни, насоките за подобрене и препоръките за подобряване на качеството на образование във всяка област за инспектиране.

2.1. Подготвителен етап

В този етап на инспекцията инспектиращият екип проучи и анализира информацията от наличните документи, статистическите данни от попълнените въпросници от ученици, педагогически специалисти, родители и екипа за управление, осъществи преглед на портфолиото на институцията и документите на интернет страницата на училището.

В ЕСУИ са приложени документи, посочени в Указание „Готови за инспекция“. На интернет страницата на училището са публикувани част от документите съгласно ЗПУО, Наредба №10 за организация на дейностите в училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование. Не са публикувани програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, мерки за повишаване качеството на образованието, формите на обучение.

В ЕСУИ са налични, както следва: въпросници за учители – попълнени от 40 педагогически специалисти, което е 81,63% от общия брой; въпросници за родители – попълнени от 302 родители, 40% от общия брой; въпросници за ученици – попълнени от 392 ученици, 51,92% от общия брой. По-ниска активност се наблюдава при родителите. В платформата освен попълнените са налични и голям брой само създадени или частично попълнени и неприключени въпросници от родители и ученици.

2.2. Същински етап

В този етап на инспекцията се осъществи наблюдение на училището и на учебни часове. Проведоха се срещи с представители на родителите, учениците, педагогическите специалисти и екипа за управление.

На 19.10.2022 г. се извърши наблюдение на училището чрез обход на помещенията и наблюдение на цялостната институционална среда. 164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“ ползва част от сграда съвместно със 129. Основно училище „Антим I“. Осигурени са пропускателен режим с

електронен достъп, видеонаблюдение и здравно обслужване. Сградата е санирана с подменена дограма, дворот и спортните площадки са оградени и поддържани.

При посещението в институцията бяха наблюдавани 9 учебни часа (32% от общия брой паралелки) от задължителните и избираемите (профилиращи) учебни часове по: български език и литература (БЕЛ), испански език, информационни технологии в VIII клас, математика и химия и опазване на околната среда в IX, история и цивилизация на испански език в X, френски език в XI, предприемачество и география и икономика в XII клас.

В съответствие със спецификата на гимназията в девети и десети клас на испански език се изучават биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика, музика, химия и опазване на околната среда, философия.

В същинския етап на инспекцията в училището бяха проведени срещи с представители на учениците, на педагогическите специалисти, на родителите и с екипа за управление. На срещата с родителите присъстваха 11 души, родители на ученици от различни класове, всички членове на училищното настоятелство. Липсваха представители на Обществения съвет. В срещата с представители на учениците присъстваха 19 ученици от VIII до XII клас (без IX), членувачи в клуба по журналистика, от които 6 представители на Ученическия съвет към гимназията. В срещата с педагогическите специалисти участваха 12 души, учители, старши учители, главен учител и педагогическият съветник. В срещата с екипа за управление взеха участие директорът и двамата заместник-директори. Броят и функциите на представителите осигуриха набирането на достатъчно информация относно осъществяваните дейности в училището. Срещите протекоха при добра организация, участниците споделяха открито своето мнение по оценяваните области за инспектиране.

2.3. Заключителен етап

В този етап на инспекцията инспектиращият екип анализира получените данни от дейностите в подготвителния и същинския етап, съпостави ги с индикаторите за инспектиране и оцени качеството на предоставяното образование от 164. ГПНЕ „Мигел де Сервантес“. Изготви цялостна независима оценка на качеството на образованието, определи силните страни, насоките за подобрене и препоръките за подобряване на качеството на образование във всяка област за инспектиране. Резултатите от инспекцията и изготвеният предварителен доклад бяха обсъдени с директора на инспектираната институция.

3. Оценка на областите за инспектиране

Резултатите на 164. ГПНЕ „Мигел де Сервантес“ по области на инспектиране са както следва:

Област за инспектиране	Качествена оценка
Област „Образователен процес“	<i>Добра (63,1%)</i>
Област „Управление“	<i>Добра (73,61%)</i>
Област „Институционална среда“	<i>Добра (72,22%)</i>

II. Област „Образователен процес“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Ефективност на взаимодействието в процеса на обучението“ е получил 10 от максималните 12 точки.

Планирането във всички наблюдавани учебни часове се отличава с ясно определяне на целите (образователни, развиващи, възпитателни), насочени към формиране на ключови компетентности. Планираните и приложени методи и техники за преподаване са предимно традиционни – беседа, лекция, дискусия, демонстриране, упражнение, които не винаги създават условия за активно участие на учениците. В три от посетените часове е планирана и изпълнена работа в екип, но в един от тях не е реализирана ефективно. Не се предвиждат методи за проследяване и оценяване на постиженията на учениците и не се реализират такива с изключение на един от часовете, в който е планирано и е реализирано устно изпитване и поставяне на оценка на един ученик. Междупредметни връзки са планирани и реализирани само в три от наблюдаваните часове. Във въпросниците учителите посочват, че междупредметно взаимодействие се планира предимно за целите на учебния час и по-рядко на ниво професионална общност в съответствие с изготвен план. В наблюдаваните часове се постига ефективно разпределение на времето, логическа обосновааност и последователност на дейностите в часа в съответствие с целите. В посетените часове, с изключение на един, физическата среда е организирана с традиционно разположени чинове в редици, дори и при изпълнението на екипна задача. Учителите управляват ефективно класа/групата, координират и контролират дейностите, създават позитивна и подкрепяща среда, с възможности за изява на учениците. Част от учениците демонстрират умения за критично и творческо мислене, аргументират отговорите си, изразяват лично мнение. Във всички посетени часове се наблюдава поведенческа ангажираност на учениците, но само в три са приложени диференциран и индивидуализиран подход. Според учениците, изразили мнение в анкетите, рядко по някои учебни предмети се провеждат съвместни учебни часове и малко учители използват начини на преподаване, които провокират интереса им.

Критерият „Компетентностен подход в процеса на обучение“ е оценен с 11 точки от максималните 16 точки

В наблюдаваните учебни часове се реализират дейности за изграждане на езикови компетентности у учениците, изисква се правилно прилагане на терминологията от учебното съдържание, а учениците демонстрират умения за пълноценното използване на българския книжовен език в часовете и в неформалното общуване.

В един от учебните часове на учениците се възлагат задачи, формиращи и развиващи дигитални компетентности, а в един технологии се използват само от учителя. Във въпросниците на учениците отговорите се движат между ниската и средната степен и преобладават твърденията, че само в някои учебни часове се възлагат задачи за използване на налични дигитални средства в часа, както и за прилагане на разнообразни начини на преподаване.

Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи се наблюдава в два от учебните часове, а в останалите - традиционни. В 60% от часовете се поставят задачи за търсене и установяване на причинно-следствени връзки между изучаваните процеси и явления, като учителите предоставят готови примери или подкрепят и мотивират учениците при изпълнението на задачите за търсене на самостоятелни решения. Само в един от учебните часове се развиват умения за търсене, намиране, обработване и оценяване достоверността на информация и данни в дигитална среда. В часовете се наблюдава изпълнението на задачи, свързани с използване на готови модели и алгоритми. В учебните часове се използват еднообразни дидактически материали, основно учебник и работна тетрадка. В един от часовете се използват природогеографска и политическа карта на света. С изключение на един в наблюдаваните часове не се реализираха дейности за търсене, намиране, обработване и оценяване достоверността на информация и данни в дигитална среда. Само в един от посетените часове са наблюдавани задачи, формиращи предприемаческа компетентност у учениците, но целите са реализирани частично.

Критерият „Компетентностен подход при възпитанието и социализацията на учениците“ е оценен с 12 от максималните 20 точки.

В наблюдаваните учебни часове се възлагат задачи за прилагане на новите знания и умения, а на учениците се предоставя възможност за задаване на въпроси, доизясняване и допълване на знанията, като се прилага и миналият им опит. Не се възлагат и не се формират умения у учениците за извличане, интерпретиране и използване на информация от различни източници, както и такива за развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване. Във въпросниците повечето педагогически специалисти посочват, че

прилагат техники, методи и технологии, които подпомагат и мотивират учениците да развиват умения за отговорно поведение и да взимат самостоятелни решения, но в посетените часове това не се наблюдава. Според учениците, изразили мнение в анкетите и в срещата, екипна работа се осъществява само по някои учебни предмети - български език и литература, испански език, предприемачество. По-често извън учебните часове се възлагат екипни задачи за изготвяне на презентации. В часовете по испански език и по философия се дава възможност за работа в екип, като учениците избират сами ролите в групата. След изпълнението на задачата един или всеки ученик представя своята част от задачата. Учителите дават обратна връзка за изпълнението ѝ, но не поставят задачи за самооценка на учениците. Обсъжда се само резултатът, не се прави коментар на процесите в екипа.

Училището има разработена програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, която съдържа общи текстове от наредбата без да са посочени конкретни дейности. В годишния план са заложили теми, свързани с гражданското и интеркултурното образование, участия на спортни клубове по Националния спортен календар, липсват теми и дейности, свързани с поддържане на устойчива околна среда, здравословен начин на живот. В информацията от директора са посочени само училищни документи без конкретно планирани и реализирани дейности, а във въпросниците повечето ученици са избрали твърдението, че не се провеждат дейности, свързани със здравословен начин на живот, опазване и поддържане на околната среда.

По информация от директора дейности за формиране и развиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности се планират в годишния план за работа на педагогическия колектив. В документа те са посочени общо (без конкретни наименования) като програми за работа на клубовете и планове за часа на класа. Не е предоставена информация за конкретни реализирани дейности или събития. Родителите, участвали в срещата, споделят за проведени спортни дейности по време на седмицата, посветена на годишнина от създаването на училището. Информирани са за съществуването на отбори по баскетбол и волейбол, както и за участието им в състезания. Проведени са турнири с участието на бивши възпитаници на гимназията. Преди пандемията съвместно са провеждани инициативи по туризъм, организирани от учителите по география и икономика и физическо възпитание и спорт. Посочват един пример за реализиран проект - купени малки контейнери за разделно събиране на отпадъци. Изразяват неудовлетвореност от качеството на мястото за хранене в училището и считат, че не създава условия за здравословен начин на живот.

Критерият „Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ е оценен 9 точки от максималните 12 точки.

Според директора на училището и педагогическите специалисти в гимназията не се обучават ученици със специални образователни потребности, на които да се предоставя допълнителна подкрепа по смисъла на Наредбата за приобщаващото образование и такива с обучителни затруднения. В началото на учебната година се идентифицират ученици, които не владеят български език (живели продължително в чужбина) или българският език не е майчин и с тях се провежда обучение чрез допълнителни учебни часове по български език и литература от определен със заповед на директора учител и заплащане, както и в часовете за консултации. Относно учениците с хронични заболявания при постъпване в училището в осми клас се провежда среща с родителите, а при необходимост се предлага консултиране по учебни предмети, формира се екип за подкрепа, в който се включва класният ръководител и учител по учебен предмет. През учебната 2021/2022 година в гимназията са се обучавали 4 ученици в XI и XII с хронични заболявания, приети след насочване от РУО София-град или за които родителите са информирали училището за хронично заболяване, приети на база резултатите от формирания състезателен бал след VII клас. Резултатите от обучението на тези ученици са добри, успешно са се адаптирали към изискванията и екипът за управление счита, че не е необходима допълнителна подкрепа. Оказвана им е обща подкрепа, консултации с учители по различни учебни предмети по тяхно желание и консултации с педагогическия съветник. Включвани се в различните извънкласни дейности, някои от тях са се явили и на олимпиади.

В училището не е определен координатор по смисъла на чл. 7 от Наредба за приобщаващото образование, но при необходимост от подкрепа на конкретен ученик се осъществява екипна работа между класен ръководител и учител по учебен предмет. Осъществява се обмен на информация между педагогическите специалисти, формира се екип за всеки конкретен случай в зависимост от нуждите. Не е имало случаи и необходимост от привличане на други специалисти за подкрепа. Комуникацията между педагогическите специалисти, родителите и учениците се осъществява бързо, включително и в електронна среда по време на пандемията през изминалата учебна година.

В началото на учебната година е разработен график за консултации по учебни предмети, които се провеждат онлайн в групи в Тиймс и само при необходимост или заявено желание се провеждат присъствено след уточняване между учителя и ученика/учениците. Според учителите така организирани консултациите са по-ефективни.

Заниманията по интереси са организирани като клубни дейности в различни научни направления – изкуство, математика, природни науки, спортни секции и групи за работа по международните проекти по програма „Еразъм +“. В предходната учебна година в занимания по интереси са се включили 190 ученици от осми до дванадесети клас. Изяви на учениците са реализирани основно на училищно ниво и са свързани с честването на 30 години от създаването на гимназията, откриване и закриване на учебната година, литературни четения в навечерието на 24. май, екскурзии до исторически и географски интересни места в България. участие в ученически спортни състезания. През учебна 2022/2023 година около една трета (216) ученици са заявили желание за включване в клубове: Машина на времето, Приложна математика, Математическа лингвистика, Земята – моят дом, Туризм, Турист от ново поколение, Малък училищен вестник, Млад художник; спортни секции: баскетбол - девойки и младежи, волейбол - девойки и младежи; групи - за народни танци „Слънце“, за съвременни и латиноамерикански танци „Ритъм“, вокална група. Според училищното ръководство основен проблем за 164. ГПИЕ „М. де Сервантес“ при планирането и изпълнението на дейностите по интереси е липсата на място в сградата, която се ползва от двете училища.

За подпомагане на ученици с изяви дарби гимназията ползва възможностите на НП „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“.

Във въпросниците учениците посочват, че теми, свързани с кариерно консултиране се обсъждат рядко в отделни класове. По информация от директора се канят бивши ученици и родители в часове за кариерно ориентиране, но не са посочени конкретно кога са провеждани.

Наградите на учениците са регламентирани в училищни правила за изказване на похвали и присъждане на отличия и награди в 164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“. Награждават се с грамоти и материални награди за постигнати образователни резултати, за спечелени призови места в състезания и др. Училищното настоятелство планира средства за материални награди на зрелостници.

В гимназията не се провежда логопедична работа, която по преценка на ръководството е неприложима дейност в училището.

Критерият „Компетентностен подход в процеса на оценяване“ е оценен с 6 точки от максималните 8.

Педагогическите специалисти използват традиционни видове и форми за оценяване на знанията и уменията на учениците и методи за проследяване на напредъка на учениците (устни, писмени изпитвания, тестове, контролни и класни, презентации, изготвяне на проекти, анализи,

коментари на графики, изпълнение на домашна работа). Само в един от посетените учебни часове е планирано и реализирано оценяване, а в два часа учителите дават обща и индивидуална обратна връзка за постигнатите резултати. Учителите проследяват и подпомагат изпълнението на задачите, коригират и коментират грешките, а при необходимост и по-сериозни затруднения представят правилен вариант. Всеки напредък се поощрява от учителя и се стимулира активността на всеки ученик. Родителите и учениците са запознати с критериите на оценяване и получават своевременно информация за резултатите от обучението в електронния дневник. Учениците се чувстват стимулирани и мотивирани да повишават своите образователни резултати чрез възможността да участват и да се изявяват в различни състезания и олимпиади и чрез морални награди - грамоти. Учителите мотивират и поставят високи изисквания към всички, съобразно възможностите, постиженията и интересите им. Класните ръководители и учителите насърчават и подкрепят всички ученици при подготовката им за участие в различни състезания, конкурси и олимпиади, но не винаги информацията е навременна и достъпна за всички. Често се случва учениците да се осведомяват сами или помежду си. Родителите, участвали в срещата, считат, че определяща е мотивацията при постъпване в училището и създадената конкурентна среда между самите ученици.

В края на първия срок и на учебната година, след проведено НВО в X клас или ДЗИ на заседание на педагогическия съвет се обобщава статистическа информация за успеха на учениците по класове и учебни предмети, отчитат се причини за по-ниски резултати и се набелязват мерки. Използва се информация от платформата „Школо“. Според ръководството в училището не се обучават ученици от уязвими групи.

По НП „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ през 2020/21 година са включени 71 ученици в 8 групи: 5 по испански език, 2 по история и цивилизация, 1 група по география и икономика. От националните кръгове на олимпиадите са излъчени 3 лауреати (2 по испански език и 1 по БЕЛ), спечелени са едно първо място, 2 втори и 4 трети места. През 2021/22 учебна година също са работили 8 групи: 5 групи по испански език, 1 по философия, 1 по география и икономика и 1 по БЕЛ. От националните кръгове на олимпиадите са излъчени 3 лауреати по испански език, италиански език и история и цивилизация, получени са 7 оценки отличен на ученици от дванадесети клас (география и икономика и история и цивилизация), спечелени са 5 първи места, 4 втори и 2 трети места. Учениците се включват в различни състезания например като „Предизвикателството да четем на френски“, организирано от Френския културен институт, в

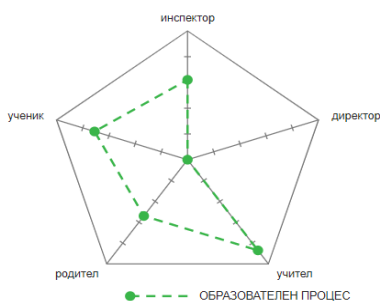
конкурс по превод от испански или френски на български (проза или поезия), конкурс на испанското издателство „Дифузион“, конкурси и др.

Критерият „Резултати от обучението“ е оценен с 5 точки от максималните 8 точки.

През 2019/2020 година не е провеждано национално външно оценяване (НВО) в десети клас поради наложените ограничения, свързани с COVID-19. През учебната 2020/2021 година на НВО по математика са се явили 166 от общо 169 ученици със среден резултат от 64,39 точки, по БЕЛ – 167 ученици с резултат 74,44 точки, а по испански език -12 ученици с резултат 90,25 точки. През учебната 2021/2022 година на НВО по математика са се явили 129 от общо 135 ученици от десети клас със среден резултат 78,21 точки. С максимален брой 100 точки са се представили 6 ученици. По БЕЛ са се явили 131 ученици със среден резултат 77,04 точки и класирани на второ място в страната. По испански език са се явили само 3 ученици и са получили среден резултат 88,33 точки. Малък е броят на учениците, избрали да се явят на изпит по испански език, а през двете години няма заявили желание за изпит по дигитални компетентности. През учебните 2020/2021 и 2021/2022 година се наблюдават устойчиво високи резултати на изпитите по математика и български език и литература, а броят на явилите се учениците на тези изпити е почти сто процента. Резултатите от ДЗИ по български език и литература през последните три години се движат в границите между много добър и отличен успех, като са предходната година показват лек спад. През 2021/22 г. са се явили 178 ученици със среден успех Мн. добър 5,40 и са получени 8 пълни шестици, през 2020/2021 резултатът е отличен 5,62 (149 ученици) с 8 пълни шестици, а за 2019/2020 - отличен 5,56 (138 ученици) - 4 пълни шестици. Изпитите по втори ДЗИ са по избрани от учениците профилиращи предмети с различни резултати, като при някои се наблюдава тенденция към намаляване, а по английски език – увеличаване.

Резултатите от област „Образователен процес“ са представени на графика №1

Графика 1

Графика 1. Обобщени резултати от област „Образователен процес“

В област „Образователен процес“ се наблюдава голяма разлика в обобщените оценки от резултатите на въпросниците на родителите, при които е постигната степен на изпълнение на

критериите 54%, на учениците 71%, а при учителите 87%. В границите на незадоволителната оценка е резултатът на родителите при оценяване на общата подкрепа за личностно развитие на учениците (33%). Учениците са оценили тази дейност в рамките на задоволителната оценка (54%), за разлика от учителите с постигнат резултат във високите стойности (91%). Учениците оценяват в ниска степен прилаганите методи и подходи на обучение - 68%, което е в сходство с оценката на инспекторите – 62%. Относно формирането на предприемаческа компетентност и практическа насоченост на обучението в същия диапазон се движи обобщеният резултат при учениците (63%) и този от наблюденията на инспекторите (58%). Учениците дават ниска оценка и на дейностите, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда със степен на изпълнение на индикатора при учениците 63%, а при инспектиращия екип 50%. Инспектиращият екип оценява в границите на много добрата оценка ефективното управление на класа (81%), усилията на училищния екип за изграждане на езикова компетентност у учениците (100%), но резултатите от наблюдението относно изграждане на дигиталните компетентности (44%), формиране на уменията за самооценяване у учениците (42%) са в ниските степени, за разлика от педагогическите специалисти, които считат, че развиват във висока степен умения за самооценяване и самоусъвършенстване у учениците (83%).

2. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“

В област „Образователен процес“ 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“, гр. София, общ. Столична, обл. София-град, показва следните **силни страни**:

В обучението се наблюдава висока степен на взаимодействие в контекста на ефективното управление на класа, осигуряване на позитивна и подкрепяща среда, предоставяне на възможност за изява на учениците.

Наблюдава се развита култура за общуване при спазване на нормите на българския книжовен език и развиване на езикови компетентности у учениците.

Целенасочено се работи за формиране на умения за учене, наблюдава се развита демократична култура като аспект от прилагането на компетентностния подход при социализацията и възпитанието на учениците. Провежданите дейности в училище са насочени към формиране на позитивно отношение към разнообразието в културната среда.

В последните три години училището показва устойчивост на резултатите от държавните зрелостни изпити и от националното външно оценяване в десети клас.

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“:

1. Усъвършенстване на планирането на дейностите в учебния час при определяне на методи, техники, подходи на преподаване и форми за оценяване и проследяване напредъка на учениците;
2. Формиране на дигитални компетентности;
3. Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи, придобиване на STEM-умения и изграждане на предприемаческа компетентност.
4. Развиване на умения у учениците за работа в екип;
5. Формиране и развиване на уменията на учениците за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване;
6. Формиране и развиване на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда;
7. Ефективност на екипната работа при осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Образователен процес“:

1. Директорът да насърчава обмяната на практики и опит, а при необходимост да осигури продължаваща квалификация на педагогическите специалисти за усъвършенстване на компетентностите при планиране на дейностите в учебните часове и използването на иновативни методи на преподаване и учене, включително използване на информационни и комуникационни технологии за развиване на дигитални умения у учениците, умения за екипна работа на учениците и разнообразни форми на оценяването им.
2. Директорът да продължи усилията си за създаване на условия и среда за придобиване на STEM-умения у учениците.
3. Педагогическите специалисти да осигурят в по-висока степен прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи за придобиване на STEM-умения и изграждане на предприемаческа компетентност у учениците.
4. Педагогическите специалисти да приоритизират възлагането на групови и екипни задачи в рамките на учебния час.
5. Педагогическите специалисти да планират и реализират целенасочено в учебните часове формиране и развитие на уменията на учениците за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване.

6. Директорът и педагогическите специалисти да синхронизират усилия за организиране и реализиране на дейности за целенасочено формиране на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда.

3. Учителите по-активно да използват осигурените информационни и комуникационни ресурси и да включват в учебните часове дейности и задачи, които предоставят възможност на учениците самостоятелно да работят с дигитални ресурси, с цел изграждане на дигитални компетентности, включително за развиване на умения за търсене, намиране, обработване и оценяване достоверността на информация и данни в дигитална среда.

4. Учителите да планират връзки между учебните предмети, които допринасят за разбиране и прилагане на новото учебно съдържание и формиране на ключови компетентности, да работят по-активно за формиране на умения за извличане, интерпретиране и използване на информация от различни източници от учениците.

5. Учителите по-активно да организират учениците да работят в екипи според конкретните очаквани резултати в учебните часове, с цел развиване на комуникационни компетентности, умения за презентиране, споделяне на отговорност и мотивирането им за по-активно участие в учебните часове.

6. Учителите да прилагат принципите на компетентностния поход и екипно да обсъждат и планират цели на обучението и най-подходящите форми на оценяване на учениците.

7. Директорът да определи със заповед координатор, който да координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, дейностите с педагогическите специалисти и с родителите съгласно изискванията на Наредба за приобщаващото образование.

III. Област „Управление“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Стратегическо управление и лидерство“ е оценен с 12 от максималните 20 точки.

Отчетът за изпълнение на предходната стратегия е изготвен за целия период на действие (2021/2021 година) и съдържа обща информация за положителните образователни резултати на учениците за последните две години, кадровата политика на гимназията, подобренията в материалната база (новосъздадена библиотека и подменена компютърна техника в класните стаи), увеличението на учителските заплати, популяризирането на училището чрез обновени интернет и фейсбук страници. Липсва информация за изпълнението на конкретни дейности и приоритети, както и не са набелязани неизпълнени такива. Стратегия за развитие на 164.

Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ е разработена от директора без участие на учители и родители с период на действие 2021-2026 година. Представена е на заседание и е приета от педагогическия съвет, което се потвърждава и от отговорите в анкетите на учителите. С изпълнението на целите в стратегията педагогическите специалисти се запознават в началото на учебната година, при актуализация или при разработването на нова стратегия. В аналитичната част на документа са отчетени спецификите на институцията, факторите на външната среда, положителните тенденции във възрастовата структура на екипа в училището, стремеж към приемственост в управлението и образователния процес, силните страни, заплахите и възможностите за преодоляването им. Посочени са дейности, критерии за успех и индикатори за качество. В стратегията за развитие липсва план за изпълнение на целите със срокове, отговорности и финансиране. Не е регламентиран начинът за проследяване и отчитане на резултатите от изпълнението.

Училището няма разработени и приети на педагогически съвет мерки за повишаване качеството на образованието (чл.263, ал. 1, т. 7 от ЗПУО).

По информация от екипа за управление и от родителите, присъствали на срещата, Общественият съвет не е активен участник в работата на институцията и няма принос към развитието на училището. Изпълнява основни функции, като дава положителни становища по документи след покана и неколкократно напомняния на директора.

Активно подпомага дейността на гимназията Училищното настоятелство (УН) като съдейства за по-бързо снабдяване с учебници, за реализиране и утвърждаване на училищни традиции и ритуали – ежегодно финансира и осигурява „Значка на 164. ГПИЕ“ за завършващите ученици и плакети на отличниците. Осигурява книги за награждаване на изявени ученици за празници и събития (патронен празник, дипломиране и др.), зала за тържествени събития и техническото обезпечаване на събитието. Финансово подпомага участието на ученици в олимпиади и състезания, провеждани извън София и които не са финансирани по националната програма „Олимпиади и състезания“. Със съдействието на УС са закупени тоги за церемонията по завършване на зрелостниците, монтирани са нови фургони за съблекални в двора за допълнителния час по физическо възпитание и спорт.

Възложените задачи на педагогическите специалисти не целят формиране на ръководни умения и лидерски компетентности, имат оперативен характер – изготвяне на документи, седмично разписание, инструктаж за безопасни условия на труд на работниците и служителите. Учителите не посочват конкретни примери, но споделят, че са ангажирани при изпълнение целите на стратегията за развитие на училището.

В училището функционира синдикална организация, членовете на която активно се включват при обсъждане на различни финансови въпроси, а в края на учебната година организират събиране на колектива, в рамките на което се обсъждат и добри педагогически практики.

През 2021 г. е създаден ученически съвет и в момента е в процес на разработване на устав, правилник и план за дейността. В съвета участват по двама представители от всеки клас. Не е определен педагогически специалист за подпомагане на дейността му. Директорът или заместник-директорът периодично напомнят за провеждане на сбирки.

Установените партньорства водят до подобряване на физическата среда и подпомагат повишаване на качеството на образователния процес. Със съдействието на Посолството на Кралство Испания в България е създаден Културно-образователният център в гимназията с видеозала и театрална зала, които се използват за образователния процес и за изяви на учениците.

При реализиране на дейностите по превенция на зависимости и възпитание в толерантност, социални и граждански компетентности училището е подпомогнато от Превантивно-информационен център по проблемите на наркоманиите – София (ПИЦ), Театър „Цвете“, Фондация „Асоциация Анимус“, Български младежки червен кръст“ (БМЧК).

Критерият „Оперативно управление“ е оценен с 9 от максимални 12 точки.

На интернет страницата на гимназията са публикувани различни училищни документи: Етичен кодекс на общността, правилник за дейността на гимназията, документи за противодействие на училищния тормоз (план за противодействие на тормоза за 2022/2023 г., механизъм за противодействие на училищния тормоз, алгоритъм за прилагане на механизма, въпросници за оценка на тормоза от връстниците в училище), училищни правила за обучение в електронна среда, училищен механизъм за превенция на отсъствията, план за квалификационна дейност, графици, училищни учебни планове и др. В правилника за дейността на гимназията са налични текстове и за непедагогическия персонал, които са обект на регламентиране в друг училищен документ (например в правилник за вътрешния трудов ред), а в чл. 24 текстът препраща и към отменения Закон за народната просвета, чието действие е изтекло в предходната година и следва да се актуализира.

В противоречие с изискванията на чл. 263, ал. 1 и ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) не са разработени и публикувани на интернет страницата на институцията програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, мерки за повишаване качеството на образованието, формите на обучение. По мнение на екипа за управление в училището няма ученици в риск от отпадане и уязвими групи. Публикуваните на

интернет страницата на училището училищни учебни планове са разработени като общи по випуски според годината на завършването, което не съответства на изискванията на чл. 14, ал. 2 от Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план („Училищният учебен план се утвърждава за всяка учебна година за всяка паралелка...“). Разработената Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в 164 ГПИЕ „Мигел де Сервантес“ включва основни задачи, начини и форми за тяхното изпълнение, дейности за часа на класа и е приета на заседание на педагогическия съвет през м. септември 2019 година.

Дейността на училището е отразена в План за работата на педагогическия колектив на 164. Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ през учебната 2022/2023 г. Към годишния план за дейността на училището е приложен и тематичен план на заседанията на педагогическия съвет, в който не са планирани теми за проследяване нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлагане на съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати (чл.263, ал.1, т. 16 от ЗПУО). Учителите, присъствали на срещата определят дейността на педагогическия съвет като ефективна и дават пример, че на заседанията присъстват всички педагогически специалисти, обсъждат текущи въпроси, тържества, определяне на награди на учители и ученици, както и проблеми, свързани с ученици. Класните ръководители представят отчети за образователните резултати по класове и по учебни предмети. Изпълнението на годишния план се отчита пред педагогическите специалисти веднъж в края на учебната година, а ежеседмично се провеждат оперативни срещи на екипа за управление за възлагане на задачи и проследяване на изпълнени такива. Осъществява се контрол на дейности и процеси от директора и заместник-директорите и се предоставя обратна връзка за резултатите, а при необходимост се набелязват последващи действия. Като част от контролната дейност на директора при завършване на осми клас се организира оценяване на резултатите по чужд език по чл.6, ал. 2, т. 2 от Наредба № 11 от 1 септември 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Педагогическите специалисти са организирани в групи по учебни предмети, чиято дейност не се осъществява по предварително изготвен план, а се изпълняват текущи задачи и такива от годишния план на училището. В предметните групи се споделят дидактически материали, литература във връзка с преподавания предмет, добри практики при прилагане на нови учебни програми. Организирант срещи на учители по випуски, в които се включват класните ръководители и всички учители, преподаващи на випуска, обсъждат текущи въпроси, организация на изпити, изготвяне на тестове. Чрез платформата „Школо“ обменят данни, информация, учебници. В професионалната общност на учителите, преподаващи предмет на

испански език се обсъждат методики и дидактически материали, изготвят се работни материали. Ангажирани са и с дейности, свързани с участие в проект за квалификация по програма „Еразъм+“ „Интегриране на дейности в класната стая - път към успешно обучение в 21. век“ (2018-2020 година). През 2020/2021 година по НП „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“, Модул „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език“ учители по испански език са участвали с авторски екипи в създаване на учебни помагала по химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, история и цивилизация, география и икономика и философия за IX и X клас и биология и здравно образование за X клас.

През 2022 година приключва работата по проектите: „Las aventuras de Cervantes por la ruta del saber“ - „Приключенията на Сервантес по пътя на знанието“ – с участие на 24 учени и около 60 ученици в партньорство с институции от Испания и Португалия; „+Arte+Inclusion“ – „Повече изкуство, повече включване“ с активното участие на 30 ученици и около 20 в различните етапи на проекта с партньорски училища от Испания, Италия и Франция. През 2022/2023 учебна година продължава работата по един проект на програма „Еразъм „Genio&Ingenio. Descubrimiento de la identidad“ – „Как да открием самоличността си“ с участие на ученици от девети до дванадесети клас. Предстои да започне работа по проект „Folklore por Europa“ с училища от Испания, Франция и Италия.

Учителите прилагат методи и средства според спецификата на учебните предмети, като дават за примери презентации, драматизация по художествена творба, използване на възможностите на различни сайтове. Одобряват осигуряването на компютърните конфигурации в класните стаи, които подпомагат образователния процес. Посочват изнесени уроци, провеждани в предходните години преди ограниченията, наложени от пандемията, посещения в дома на Димитър Димов, участия на външни лектори в часовете по музика и биология и здравно образование. В училището се прилага автономност по отношение на профилираното обучение. Не се наблюдава обща система за организация, методи и средства на обучение за осигуряване на качество.

Критерият „Управление на човешките ресурси“ е оценен с 9 от максималните 12 точки.

Образователният процес се осъществява от 49 педагогически специалисти, включително и директор, от които 38 притежават образователно-квалификационна степен „магистър“, вкл. 1 с ОНС „Доктор“, „бакалавър“ – 10 и един със средно образование. С Пета (V) професионално-

квалификационна степен (ПКС) са 9 души, с IV ПКС – 2, с II ПКС – 7, с I ПКС – 1. Най-голям е процентът на педагогическите специалисти във възрастовата граница 51-60 г. - 37% (18), следвани от 12 души между 41-50 г. (24%). 20% (10) са педагогически специалисти под 30 г., а над 60 г. са петима учители (10%). Педагогическите специалисти между 31 и 40 г. са 4 души (8%). В училището работят 14 души непедagogически персонал.

Заместване на отсъстващи учители се извършва основно от учители в гимназията, специалисти по съответния предмет или от педагогическия съветник, като процентът на заместване е около 60%. За продължителен период се назначават външни за институцията педагогически специалисти.

За подбор, назначаване и освобождаване на педагогически специалисти в училището няма разработени правила, прилагат се нормативните изисквания за длъжността, разпоредбите на Кодекса на труда и договорени условия в колективен трудов договор. За общообразователните предмети, изучавани на чужд език, се подбират педагогически специалисти, които владеят писмено и говоримо испански език и са доказали това с документ. Училището има практика за квалификация на учители за преподаване по чужд език, за което гимназията осигурява финансиране. На педагогическите специалисти се делегират отговорности основно по изготвяне на училищни документи. Наставничество се изпълнява със заповед на директора и заплащане на наставниците. През настоящата учебна година за наставник на трима учители е определен главният учител, но всички оказват методическа подкрепа при необходимост. Директорът и заместник-директорът по учебната дейност периодично се информират за работата на новоназначените учители.

Награди за мотивиране и подкрепа на педагогическите специалисти са регламентирани в Училищни правила за изказване на похвали и присъждане на отличия и награди, разработени през 2014 година. Наградите са степенувани в зависимост от постижението в професионалната дейност и конкретния повод и се връчват на училищни празници или по конкретни поводи - например при преминаване от присъствено в обучение от разстояние в електронна среда през 2020 година за внедряването на платформата Office 365, за работа с електронния дневник и др.

В календара за квалификация липсва анализ на резултатите от проведената в предходната година такава дейност, както и за проучени и отчетени потребности на педагогическите специалисти. Според учителите, участвали в срещата темите за квалификация се определят от училищното ръководство и се предоставят на учителите за избор. Всеки може да заяви желана тема, както и да се включи в квалификационна форма по избор. Според педагогическите специалисти придобитите компетентности в обучителните семинари не винаги са приложими в

практиката. За настоящата година е избрана темата „Общуване с родителите”, което според учителите е и възможност за изграждане на екипна среда. Ефективността на квалификационната дейност се проследява от директора чрез тематични проверки в контролната дейност, на база на които подбира теми за плана. Екипът за управление посочва, че повечето 50% от педагогическите специалисти прилагат придобитите в квалификационните форми компетентности.

Оценяване на резултатите от труда и постиженията на педагогическите специалисти се извършва чрез разработени критерии и корекция на точките към показателите по решение на ПС съобразно спецификата на институцията. Разработени са карти и за непедагогическия персонал, но критериите не са включени във Вътрешните правила за работната заплата.

Критерият „Управление на финансовите ресурси“ е оценен с 13 точки от максималните 16.

Общият бюджет на институцията за 2022 г. е 2 838 338 лева.

За подобряване на физическата среда за 2021 г. са планирани 33815 лв. и разходвани 14836 лв., а за технически средства са планирани и отчетени 38893 лв. За книги за библиотеката през 2021 г. при планирани 9716 лв. са разходвани 6102 лв., за 2022 г. са планирани 8949 лв. и отчетени 1441 лв. За дейности по интереси за 2021 г. са планирани 22888 лв., а са изразходвани 4067,68 лв.

Училището получава финансиране по една Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“, като от м. януари 2021 г. до юни 2022 г. са реализирани средства в размер на 17627.68 лв. По същата програма за учебната 2022/2023 г. е планиран бюджет от 22425 лв. От участие в четири международни проекта за ученически обмен по програма „Еразъм+“ за 2021 г. гимназията е получила финансиране в размер на 18476.68 лв., а за 2022 г. по два проекта - 32587 лв.

Стипендиите се осигуряват по ред, определен в Училищни правила за отпускане на стипендии на ученици след завършено основно образование в 164. ГПИЕ. Средствата за стипендии се осигуряват основно от държавния бюджет като целеви и като допълнителни средства, разпределяни между отделни училища за постигнати високи образователни резултати (резултати от ДЗИ). Общо планирани средства за 2021 година са 170703,00 лв., а са изплатени 126858,00 лв. За 2022 г. са планирани 17216,30 лв., а са изплатени в периода януари-септември 2022 г. 73542,50 лв. През 2021 година са отпуснати 345 месечни стипендии за постигнати образователни резултати, 10 за подпомагане на достъпа до образованието и предотвратяване на отпадането, 10 на ученици с трайни увреждания, 1 на ученик без родители. Предоставени са еднократни целеви стипендии за постигнати високи резултати в учебната, извънкласната и

извънучилищната дейност на 41 ученици, на 7 ученици за преодоляване на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа му до образование (закупуване на учебници). През 2022 година са предоставени месечни стипендии за постигнати образователни резултати на 491 ученици, за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането на 11 ученици, както и 10 стипендии на подпомагане на ученици с трайни увреждания – 10 и на ученици без родители - 1. По Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби с финансиране от Столична община са предоставени стипендии на 17 ученици за 2021 г. и на 13 за 2022 година.

За награди за високи резултати в учебната, извънкласната и извънучилищната дейност на ученици, явили се на национални и международни кръгове на олимпиади, конкурси и състезания от календара на МОН за 2021 г. от училищния бюджет са реализирани 35031 лв., а за 2022 година - 5150,00 лв.

При управлението на финансовите средства е осигурена публичност, като утвърденият бюджет на училището и отчетите за изпълнението му са публикувани на интернет страницата на училището. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал са запознати с бюджета и с отчетите за неговото изпълнение.

Дейността на общественния съвет за целесъобразното управление на финансовите ресурси се свежда до формално съгласуване на представените от директора документи.

Поради липса на условия гимназията не реализира собствени приходи по чл. 293, ал. 1 от ЗПУО.

Критерият „Управление на информационно-технологичните ресурси“ е оценен с 10 от възможни 12 точки.

За образователния процес са осигурени 30 таблета, мултимедийна система, 60 компютърни конфигурации в компютърните кабинети и видеозалата, скенери и принтери в библиотеката и в канцелариите на администрацията. В класните стаи са монтирани по една компютърна конфигурация с телевизор, а в две от класните стаи - два видеопроектора. Изградена е безжична интернет мрежа с осигурен достъп на потребителите, съобразно функциите им в училището и е осигурен достъп до всички помещения в училището, включително до зоните за спорт, хранене, библиотеката, кътовете за четене и др. Осигурено е различно ниво на достъп до интернет за учениците, педагогическите специалисти и служителите в училището според функциите им. Осигуреният интернет за учениците е с достъп само до необходимото образователно съдържание. Служителите от администрацията разполагат с компютри,

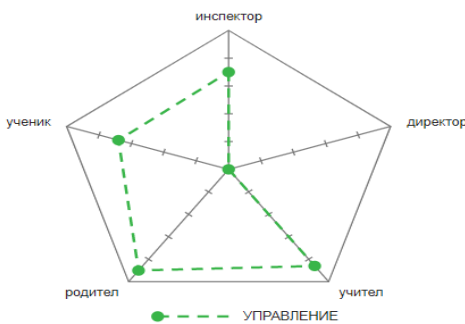
периферни устройства и друга техника, която им е необходима за изпълнение на служебните задължения.

За подпомагане на образователния процес педагогическите специалисти използват възможностите на Office 365 за обмен на информационни материали и споделяне на документи, както и по-голямата част от функционалностите на електронния дневник „Школо” - за оценяване и проследяване на резултатите на учениците, за комуникация с ученици и родители, за администриране на извънкласни дейности, статистически справки, отразяване на лекторски часове, споделяне на образователни ресурси. Част от учителите използват приложенията Teams за споделяне на учебни материали с учениците, а в часовете Kahoot за решаване на тестове и въпросници.

Не се планират и разходват средства за закупуване на лицензи. Училището ползва лицензите на издателствата за електронно образователно съдържание, платформата за съставяне на онлайн тестове Smartest, а eTwinning за работа по проекти, интегрирани в учебната дейност и софтуерен продукт за библиотечно-информационното обслужване.

Резултатите от област „Управление“ са представени на графика №2

Графика 2

Графика 2. Обобщени резултати от област „Управление“

В област „Управление“ се наблюдават различия в оценките на целевите групи. Родителите високо оценяват управлението на информационно-технологичните ресурси в институцията с постигната степен на изпълнение на индикатора 90%. Педагогическите специалисти дават много добра обща оценка на прозрачното и ефективно управление на бюджета (94%), което е потвърдено и от наблюдението на инспектиращия екип (85%). В област „Управление“ по-ниският резултат при учениците е формиран от оценките им на създадените условия за развитие на лидерски умения (50%). Учениците одобряват в границите на добрата оценка политиките на училището при осигуряване на заместване на отсъстващи учители (70%) и осигурените информационно-технологични ресурси (70%). Инспектиращият екип оценява високо

управлението на човешките ресурси и прозрачното управление на бюджета, а в средните и по-ниските степени –проследяването на резултатите от стратегическото планиране, липсата на задължителни училищни документи и на активност при използване на възможностите на националните програми и проекти.

2. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“

В област „Управление“ 164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“ показва следните **силни страни**:

Управлението на човешките ресурси се отличава с целенасоченост в привличането, мотивирането и подкрепата на педагогическите специалисти. Осигурени са квалифицирани педагогически специалисти за дейностите, свързани с обучението, възпитанието и подкрепата за личностно развитие на учениците.

Училището прилага ефективна политика при осигуряване на информационно технологичните ресурси за образователния процес и административното обслужване.

Осигурена е интернет свързаност с различен достъп на потребителите. Използват се в голяма степен функционалностите на електронния дневник за комуникация в училищната общност и за администриране.

Прозрачно управление на финансовите средства се осигурява чрез публикуването на делегирания бюджет и отчетите за неговото изпълнение на интернет страницата на институцията съгласно нормативно определените срокове, чрез периодично запознаване на училищния екип.

Наблюдава се ефективно разпределение на финансовите средства и е осигурена необходимата степен на прозрачност на управлението на финансовите ресурси чрез дейността на Училищното настоятелство, социалните партньори и информираността на педагогическите специалисти.

Прилага се система за мотивиране на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал чрез разработени критерии, показатели и инструментариум.

Установена е положителна практика за работа по международни проекти, поддържат се партньорства с принос за повишаване на качеството на образование.

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“:

➤ Ефективна комуникация в училищната общност при стратегическото планиране, проследяване на резултатите от стратегическото управление и набелязване на мерки за подобряване на качеството на образование;

- Усъвършенстване на процесите по оперативно планиране и изготвяне на училищни документи;
- Повишаване на ефективността от планираната и проведената квалификационна дейност, както и проследяване прилагането на придобитите компетентности от квалификационните форми;
- Създаване на условия за развитие на лидерство в училищната общност.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Управление“:

1. Директорът да предприеме действия за установяване на ефективна комуникация с обществения съвет на училището за осигуряване на прозрачност при стратегическото планиране и управление, включително като приложи правомощията си в съответствие с чл. 19, ал. 3 от Правилник за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата.

2. Директорът да организира:

- изготвянето и публикуването на интернет страницата на институцията на задължителните училищни документи в съответствие с чл. 263, ал.1 и ал. 3 от ЗПУО - програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, мерки за повишаване качеството на образованието, формите на обучение;

- актуализирането на училищните учебни планове в съответствие с чл. 14, ал. 2 от Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план;

- актуализирането на правилника за дейността на училището.

3. Директорът да създаде организация за проучване и идентифициране на потребностите на педагогическите специалисти от квалификационна дейност. Планирането на теми за квалификация на педагогическите специалисти да се базира на анализ на резултатите от прилагането на придобитите в квалификационните форми компетентности, включително и чрез възможностите на контролната дейност.

4. Директорът, в съответствие с Приложение № 6 към чл. 17, ал. 2 от Наредба № 13 от 21 септември 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, да определи представител от педагогическите специалисти, който да координира и подпомага работата на ученическия съвет с цел пълноценното му участие в дейността на училището и развиване на лидерски умения у учениците.

IV. Област „Институционална среда“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Управление и развитие на физическата среда“ е оценен със 7 точки от максималните 12.

Пропускателният режим в училището се осъществява от служители на лицензирана за охранителна дейност фирма, определена от Столична община, район Оборище. Изграден е електронен контрол на достъпа до сградата, монтирана е термо камера. Не се води регистрационен дневник на посетителите. Осигурено е видеонаблюдение в сградата и в двора на училището. Здравният кабинет се обслужва от медицински специалисти, работещи на пълно работно време по график между двете училища, така че да се обхващат двете смени в учебното време.

Обучението се осъществява в класни стаи със стандартни ученически мебели. Част от стаите се ползват съвместно със 129. Основно училище „Антим I“. Не са оборудвани специализирани кабинети по учебни предмети, част от класните стаи разполагат с хранилища за съхранение на дидактически материали и пособия. Гимназията разполага с два кабинета по информационни технологии с достатъчни на брой работни места. Към училището е създаден Културно-образователен център с видео зала, оборудвана с компютри за образователния процес и малка театрална зала. Подовите настилки в класните стаи се нуждаят от ремонт или подмяна поради наличие на неравности и fugи. В класните стаи са монтирани бели дъски и по една компютърна конфигурация с телевизор.

Обособен е самостоятелен кабинет на педагогическия съветник, изготвен е график за работа. Осигурени са стандартни ресурси и тестове за ползване от педагогическия съветник за предварителна оценка на потребности и нагласи, идентифициране на проблемно поведение на ученици. Липсват дидактически материали.

В коридорите са оформени кътове за отдих и четене с литература, която не е систематизирана и подредена и се ползва от двете училища. В двора на училището не са изградени кътове за сядане, общуване и почивка.

Зоната за хранене в сградата се състои от столова с остаряло оборудване, не е функционална и не се ползва от учениците на гимназията.

Вътрешната зона за спорт се състои от физкултурен салон и съблекални, което не е достатъчно като параметри и функционалност за ползване от две училища. Спортни съоръжения и оборудване в салона се съхраняват в стаята на учителите. Съблекалните са малки, без

оборудване, само с пейки и закачалки. На двора с огради са отделени три спортни площадки за различни видове спорт, като едната е с изкуствена спортна настилка, а другите с асфалтово покритие. Обособена е и зона с фитнес уреди. До спортните площадки са монтирани два нови фургона, предвидени да се използват от учениците за допълнителния час по физическо възпитание и спорт.

Сервизните помещения се поддържат в добро състояние, осигурени са топла вода и миещи препарати.

Достъпната архитектурна среда се състои от монтирана на страничен вход на училището платформа към първия етаж и санитарни възли за хора с увреждания също на първия етаж.

Критерият „Библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес“ е оценен с 8 от максималните 8 точки.

Училището разполага със съвременна оборудвана библиотека, с разнообразен книжен фонд от учебници, речници и художествена литература. Осигурени са ИКТ ресурси (лаптопи, многофункционална копирна машина), Wi-Fi и работни места с възможности за индивидуална и групово работа както в образователния процес, така и в извънкласните дейности. Учениците подготвят различни задачи за учебните часове, като използват целия наличен ресурс. Библиотекар на щат осигурява постоянен достъп, консултиране и възможности за заемане на литература, за провеждане на занятия. По информация от директора библиотечният фонд непрекъснато се допълва и обновява. Във въпросниците повечето ученици посочват, че в библиотеката на разположение са компютри и електронни учебници, но не са провеждани групови или индивидуални занятия, свързани с образователния процес.

Критерият „Организационната култура на училището“ е оценен с 16 точки от максималните 24.

Инициативи за иновативни практики, водещи до организационно усъвършенстване в институцията, не се наблюдават. Директорът е предприел стъпки за разширяване на учебната база, но към настоящия момент не са реализирани. По информация, предоставена от училищното ръководство, дейностите за промяна са насочени към избор на нови профилиращи учебни предмети като „Предприемачество“ и чрез въвеждане на повече чужди езици като италиански и португалски език. Осигурена е квалификация на учители от училището за преминаване на нова длъжност - учител по италиански и по португалски език. Педагогическите специалисти не посочват примери за участие в партньорска мрежа за взаимно учене. Не е посочен и пример за иновативна практика, която да води до устойчивост на организационна промяна.

Преди пандемията са организирани съвместни уроци по география и икономика и биология и здравно образование, по испански език и музика, история и цивилизация и български език и литература. През учебната 2021/2022 година са проведени открити уроци по предприемачество, а през настоящата по безопасност на движението по пътищата с три класа с лектор родител на ученик. Планирано е посещение на учениците на мюзикъл и кариерно консултиране с гост лектор родител.

В училището се наблюдава позитивна работна среда. По мнение на директора и педагогическите специалисти в гимназията не са идентифицирани случаи на агресия, тормоз и насилие. Съвместни дейности за превенция на тормоза и насилието се провеждат от отделни учители, класни ръководители, педагогическия съветник и родители. Педагогическият съветник работи за интеграцията и адаптация на учениците в осми клас, а при допуснати по-голям брой отсъствия се провеждат срещи с родителите. Учениците не допускат отсъствия по неуважителни причини. Според екипа за управление в гимназията няма ученици в риск от отпадане.

Само при постъпване в училище се обсъждат приемливите правила за поведение, а в част от учебните предмети в началото на обучението учителят комуникира определени правила, с които се съобразяват. Не всички ученици са запознати с Етичния кодекс на училищната общност. Класните ръководители на новоприетите ученици в началото на учебната година запознават учениците и родителите с правилата за поведение в училище. Учениците не познават и се затрудняват да посочат училищни символи и ритуали, с изключение на патрона на гимназията.

В училището не се организира и не се провежда дежурство от учителите.

За целите на превенцията на училищния тормоз, прояви на агресия и превенция на зависимостите, както и за промотиране на здравословен начин на живот гимназията си сътрудничи с Местната комисия за противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКППМН) към община Оборище, Превантивно-информационен център по проблемите на наркоманиите-София, социално ангажирания театър „Цвете“, Фондация „Асоциация Анимус“, Детска педагогическа стая към 5 РПУ – СДВР, Асоциацията на студентите по медицина към Медицинския университет гр. София, Български червен кръст - младежката секция и с родители от училищното настоятелство.

Публичност и популяризиране на дейността си училището осъществява чрез поддържане на електронна страница, група в социалните мрежи, в която се обменя информация между бивши и настоящи ученици, учители и родители. Провеждат се концерти за патронния празник на училището и по случай годишнини от създаването му, както и тържествени церемонии за връчване на дипломите на зрелостниците, на които присъстват родители и гости. В седмица на

„Сервантесови вечери“ учениците от осми клас изнасят програма на испански език пред съученици, учители и родители.

Критерият „Ефективно взаимодействие със заинтересованите страни“ е оценен с 9 от максималните 12 точки.

В училището са създадени условия за взаимодействие между педагогическите специалисти и родителите, които включват общи и индивидуални родителски срещи, разговори по телефон и алтернативни канали за комуникация - електронен дневник и други. Педагогическите специалисти имат възможност да обменят идеи и добри практики, а педагогическият съветник подпомага дейността на класните ръководители.

Дългогодишно партньорство гимназията поддържа с отдел „Образование“ към Посолството на Кралство Испания в България, което организира и ученици участват във фестивала на училищни театри на испански език, в конкурси за разказ, филм, плакат за театралния фестивал. Посолството предоставя ежегодно като дарение книги за училищната библиотека. За деня на чуждите езици и деня на испаноезичната култура класове посещават филми и изложби, организирани от Институт Сервантес – София. Ученици от гимназията участват в инициативи на Португалския културен център „Камойш София“, Френския културен институт, Военната академия „Г. С. Раковски“, която предоставя зала за празници, а училището участва в нейни събития с фолклорен състав. Гимназията си партнира по проекти с европейски училища от Испания, Италия, Португалия, Франция, Чехия.

Като партньори по превенция на зависимости, възпитание в толерантност, общочовешки ценности, социални и граждански компетентности училището посочва Превантивно-информационен център по проблемите на наркоманиите – София (ПИЦ), Театър „Цвете“, Фондация „Асоциация Анимус“, Български младежки червен кръст“ (БМЧК). Не е предоставена информация за конкретни съвместни дейности с тези организации.

Във въпросниците повечето ученици посочват, че не се организират и провеждат съвместни дейности с образователни, културни и обществени институции и не са информирани за партньорства с бизнеса.

Училището не поддържа партньорства с бизнеса.

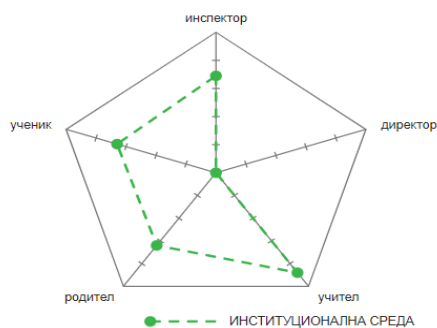
Критерият „Удовлетвореност на участниците в образователния процес“ е оценен с 12 точки от максималните 16.

Резултатите от въпросниците показват, че педагогическите специалисти изразяват в почти максимална степен удовлетвореност от създадените в институцията условия за личностна и професионална реализация, отчетена с 90% степен на изпълнение по този индикатор. По-голяма

част от учениците определят училището като желано място, а тяхната удовлетвореност от образователния процес във въпросниците е отчетена с по-ниски стойности - 69%. Най-ниска степен на удовлетвореност се наблюдава във въпросниците на родителите - 46%. Във въпросниците и в срещата учениците отбелязват, че посещават училището с удоволствие, заради добрата атмосфера и приятелите и изразяват принадлежност към класа, споделят, че се чувстват спокойни и сигурни, имат доверие на своите учители. Считат, че са подготвени, особено по чужд език, да продължат образованието си и вярват в бъдеща успешна реализация. Биха желали да получават по-навременна и достъпна за всички информация за състезанията, олимпиадите и възможностите за изяви, защото често се налага да се осведомяват сами или помежду си. В срещата родителите изразяват удовлетвореност от създадените условия в училището за подкрепа на учениците и развитието на постиженията им както и на тяхното популяризиране. Желаят да се разшири базата и да се разделят двете училища, да се подобри базата за хранене, да се обособят специализирани кабинети за природни науки. Участващите в срещата учители изразяват удовлетвореност от работата и се гордеят с постигнатите резултати на своите ученици на национално ниво. В училището не се провежда анкетно проучване на удовлетвореността на учениците и родителите от образователния процес и на педагогическите специалисти от условията за професионална и личностна реализация.

Резултатите от област „Институционална среда“ са представени на графика № 3

Графика 3

Графика 3. Обобщени резултати от област „Институционална среда“

В област „Институционална среда“ учениците и родителите оценяват във високите степени безопасната среда и здравното обслужване, които училището осигурява. Добра оценка дават учениците и на приложението на библиотечно-информационните ресурси в образователния процес, като на този индикатор резултатът е изразен в 77% степен на изпълнение. Критерият „Организационна култура на училището“ получава висока оценка във въпросниците от учителите - 82% е постигната степен на изпълнение на стандартите. При родителите и учениците

стойностите са в по-ниските степени и са близки - 68% при родителите и 67% при учениците. Прави впечатление niskият общ резултат от оценката на родителите на критерия „Удовлетвореност на участниците в образователния процес” - 46%, които са критични по отношение на създадените условия в училището за развитието и постиженията на ученика. По този критерий оценката на учениците е достигнала степен на изпълнение от 70%, а на педагогическите специалисти - 90%. Инспектираният екип е оценил във висока степен политиките на училището за превенция на проблемното поведение, тормоза и насилието, библиотечно-информационната осигуреност, както и взаимодействието между участниците в образователния процес. В по-ниска степен са оценките на инспекторите относно управлението на физическата среда и прилагането на иновативни практики за развитие на институцията.

2. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Институционална среда”

В област „Институционална среда“ 164. ГПИЕ „Мигел де Сервантес“ показва следните **силни страни**:

В образователната институция се наблюдава изградена позитивна среда, възможност за споделяне и взаимно учене между педагогическите специалисти.

Осигурени са ефективен пропускателен режим, видеонаблюдение, достъп до медицинско обслужване.

У учениците са формирани умения правилно да идентифицират заплахи и проблеми и да ги избягват. В институцията е създадена атмосфера на сътрудничество и подкрепа между участниците в образователния процес.

Осигурени са библиотечно-информационни ресурси – съвременна обзаведена библиотека, книжен фонд, отговарящ на профилите в училището, технологии, възможности за консултиране, търсене и използване на информация в електронна среда, както и за индивидуална и групово работна.

Осъществява се добра комуникация между всички заинтересовани страни, включително и по електронен път. Комуникацията в училищната общност е с висока степен на съпричастност от родители, учители и ученици.

Осигурена е публичност на дейността на училището чрез интернет страницата на институцията и социалните мрежи.

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предлаганото образование в област „Институционална среда“:

- Управление и развитие на физическата среда;

- Управление на промяната;
- Създаване на привлекателни и здравословни зони за хранене и отдых на учениците;
- Периодично проучване на удовлетвореността на учениците, родителите и педагогическите специалисти от образователния процес и създадените условия за професионално и личностно развитие.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Институционална среда“.

1. Директорът да предприеме действия за осигуряване на съвременно оборудвани класни стаи и кабинети, които да съответстват на спецификата на обучение в институцията и на възрастовите особености на учениците в гимназиален етап.

2. Директорът да инициира изграждане на училищна политика, свързана с управление на промяната, като:

- създаде условия за популяризиране на утвърдени и припознати от отделни или от всички членове на екипа иновативни идеи и практики за формиране на общоучилищна такава, отличаваща институцията;

- подкрепи педагогическите специалисти за прилагане на придобитите умения от участията в проектни дейности за създаване на училищна иновативна практика;

- организира обучение на педагогическите специалисти за успешна реализация на процеса на промяната;

- осигури устойчивост на процеса на промяна чрез подходящи дейности и инициативи.

3. Директорът да предприеме действия за обособяване на зони за хранене и повече зони за отдых на учениците в училището.

4. Директорът да създаде организация, а педагогическите специалисти да запознаят учениците с училищните символи и ритуали.

5. Директорът да организира:

- периодично проучване на удовлетвореността на учениците и родителите от организацията и резултатите от образователния процес;

- периодично проучване сред педагогическите специалисти относно предоставените възможности за развитие и личностна реализация;

- оповестяване на резултатите от проучването, набелязаните мерки за промяна и подобрене.

Като предпоставка за устойчивото развитие на 164. ГПШЕ „Мигел де Сервантес“, град София инспекцията екип отчита утвърдената училищна политика при осъществяване на профилирано чуждоезиково обучение, създадената атмосфера на взаимодействие между участниците в образователния процес, както и подкрепата на учениците за изяви и високи постижения.

Във връзка с устойчивото развитие на 164. ГПШЕ „Мигел де Сервантес“, град София и осигуряване подкрепа за постигане повишаване качеството на предоставяното образование, следваща инспекция следва да се извърши през 2026/2027 учебна година.

Ръководител на инспекцията екип: Р. Белчева

10/28/2022

X Румяна Белчева

Румяна Белчева

държавен инспектор

Signed by: Romyana Parvanova Belcheva